

HEEFT JEZUS ECHT BESTAAN?

De vraag die veel mensen vaak stellen is: "Is er bewijs voor het bestaan van Jezus?". De Bijbel alleen wordt namelijk vaak gezien als net zoveel bewijs als géén bewijs omdat deze geschreven zou zijn door "vooringenomen mensen". De niet-gelovigen hebben het vaak over de Bijbel en over Jezus als zou het hier om een "mythe" gaan. Wij denken snel en eenvoudig anders te kunnen aantonen. Aangezien deze cursus over de Bijbel gaat is het noodzaak hier toch kort op in te gaan.

Wanneer je eerlijk Jezus bestudeert is er veel materiaal buiten de Bijbel dat aantoont, dat Jezus geleefd heeft. Dit is bewijsmateriaal dat niet voortkomt uit christelijke inspiratie, maar uit louter historisch materiaal, dat ook gebruikt wordt om te bewijzen dat keizer Augustus, Julius Ceasar en koning Herodes van Judea geleefd hebben.

Wat zijn dan die bronnen voor het bewijs?

Allereerst de niet-christelijke schrijvers, zoals de Joodse geschiedschrijver Flavius Josephus, de Romeinse geschiedschrijver Tacitus en andere schrijvers uit de Romeinse tijd zoals Plinius de Jongere, Suetonius en Lucianus van Samosata. Naast de schrijvers is er ook archeologisch bewijsmateriaal zoals inscripties in Pompeii en opgravingen in Israël.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat geen enkele Jood in die tijd er voordeel bij had om bekendheid aan Jezus te geven. Zij hadden hun eigen godsdienst. Zelfs de Talmud, het boek van het Judaïsme, vermeldt Jezus, zij het in een ongunstig daglicht. Ook de Romeinen hingen een andere godsdienst aan en hadden geen belang bij enige promotie van Jezus. Daarom zijn deze bronnen zonder vooringenomenheid en kunnen niet opzij geschoven worden.

Josephus

Josephus was een Joodse historicus en bevelhebber in het Romeinse leger, dat in 70 na Christus Jeruzalem verwoestte. Hij schreef zijn "Joodse geschiedenis" en zijn "Joodse oorlog" om het beeld van het Jodendom in Rome op te kalefateren.

In zijn werken komen we bekende personen tegen: Pilatus, Herodus, Annas, Kajafas en anderen. Maar ook Johannes de Doper en Jacobus, "de broer van Jezus, de zogenaamde Christus."

Temidden van allerlei intriges vinden we dan de volgende opmerking (Joodse geschiedenis, boek 18, deel 3, hoofdstuk 4):

"Te dien tijde was er een zekere Jezus, een wijs mens, indien men hem althans een mens noemen mag; want zijn werken waren wonderbaar. Hij onderwees degenen, die graag in de waarheid onderricht wilden worden, hij werd gevolgd niet alleen door vele Joden, maar ook door vele heidenen. Deze was de CHRISTUS, die door de oversten van ons volk bij Pilatus aangeklaagd en op zijn bevel gekruisigd werd. Doch die hem bij zijn leven gevolgd hadden, verlieten hem na zijn dood niet; want hij is hun ten derden dage weer levend verschenen, gelijk de goddelijke profeten, onder meer andere wonderlijke dingen, van hem voorszgd hadden. Aan hem is het dat de christenen, die tegenwoordig nog bestaan, hun naam ontleend hebben".

Tacitus

Deze schrijver was absoluut géén Christen, integendeel! Hij was een Romein en verachtte het Christendom:

Deze Romeinse geschiedschrijver spreekt in Annales 15,44 (geschreven omstreeks 115) met grote laatdunkendheid over het verderfelijke bijgeloof, *exitiabilis superstitio*, van de christenen. Ze zijn 'een kwaad' en ze maken zich schuldig aan haat tegen de mensheid. In dit verband legt Tacitus de lezer even uit waar het christendom vandaan kwam. De naam is afgeleid van de Christus die tijdens het

bewind van Tiberius door toedoen van de procurator Pontius Pilatus was terechtgesteld', zo vertaalt M.A. Wes de passage, die door alle moderne uitgevers van de Latijnse als echt wordt erkend.

["Atheïstisch bijgeloof - Caesar aan het kruis in Buitenhof", Anton van Hooff, klassiek historicus, in Skepter]

Met andere woorden: uit wel een zéér "onverdachte bron" -namelijk een geschrift van een uitgesproken tegenstander van het Christendom- kunnen wij aantonen dat Jezus wel dégelijk heeft bestaan. Daarbij: een auteur van het blad Skepter (Publicatie van "Skepsis", een organisatie dat geen enkel geloof hecht aan het 'bovennatuurlijke') citeert dit/voert dit aan!

Tacitus schreef ook zijn "Histories", maar dit werk is verloren gegaan. Een later schrijver haalt dit echter aan en noemt eruit hoe het christelijk geloof ontstond als een sekte binnen het Jodendom. Verder vermeldde hij hoe generaal Titus een einde hoopte te maken aan zowel het christendom als het Jodendom, door Jeruzalem aan te vallen en te verwoesten.

Thallus

Thallus was een Samaritaans historicus, die rond het jaar 52 na Christus in Rome werkte. Van hem zijn geen werken bekend, maar wel wordt hij aangehaald door ene Julius Africanus, een schrijver uit de tweede eeuw. Julius Africanus is bezig met een discussie over de duisternis die plaatsvond tijdens het sterven van Jezus (zie Marcus 15:33). Dan zegt hij:

"Thallus legt in het derde boek van zijn "Geschiedenis" uit, dat de duisternis een zonsverduistering was ... onlogisch lijkt mij".

Tegenwoordig zien we dan ook dat serieuze, zelfs niet-Christelijke, media absoluut niet ontkennen dat Jezus ooit heeft bestaan, we citeren uit het NRC:

Jezus zelf heeft zich volgens de evangeliën nooit tegen de Romeinse bezetters gekeerd. [...] Dat Jezus toch als opstandeling is gekruisigd, komt doordat zijn beweging door haar omvang de openbare orde bedreigde. Joodse autoriteiten hebben uit vrees voor Romeinse represailles in Jeruzalem Jezus gevangen genomen en hem aan de Romeinse prefect van Judea, Pilatus uitgeleverd.

["Confrontaties en revoluties in Palestina", H. Amelink, NRC Handelsblad, 31/8/2000]

Religieuze bronnen en stromingen

Natuurlijk weten we dat het Nieuwe Testamen over Jezus spreekt. Maar ook diverse Joodse bronnen noemen Hem, vaak via indirecte toespelingen of soms in satirische/spottende verhalen (Toledot Yeshu). Zelfs de Koran kent Jezus, zei het dat ze een eigenaardige variant op het Bijbelse (en zoals we zagen geschiedkundig correcte) verhaal kennen.

Zo valt in soera 19:30 te lezen hoe de engel Gabriël tot de maagd Maria kwam en door zijn adem 'het woord van God' (Jezus) in haar legde. Toen haar familie haar bij haar terugkeer berispte wegens het kind, legde Jezus vanuit de wieg een getuigenis af over de reinheid van zijn moeder. Vandaar ook de twee belangrijke titels die moslims voor hun profeet Jezus reserveren: Roeh Allah (Geest van God) en Kalimat Allah (Woord van God).

[Uit: "Een dief met bovennatuurlijke krachten", Danielle Pinedo, NRC Handelsblad, 31-8-200]

Persoonlijk hecht ik weinig geloof aan de vertelling zoals deze in de Koran wordt weergegeven. Wel is opvallend dat Islamieten soms van mening zijn dat Jezus ten hemel is gevaren en ook terug zal keren op die manier.

Tegenstanders

Helaas zijn de grootste "tegenstanders" van het Christelijk geloof, en degenen die het dus ernstig ondermijnen, vaak mensen die zich "Christen" noemen maar feitelijk er álles aan doen om het Christendom af te branden. Wij moeten denken aan bekende theologen als Wiersinga en Kuitert en, recent, de Leidse nieuwtestamenticus prof.dr. H.J. de Jonge, die zich haastte te ontkennen dat het in 2002 gevonden kalkstenen ossuarium (foto links) Ossarium Jakobus uit 63 na Christus dat in het Aramees de inscriptie "Jacobus, zoon van Jozef, broer van Jezus" draagt daadwerkelijk de beenderen

van de Jacobus bevatte op basis van het argument dat de naam van Jozef niet voorkomt in het oudste evangelie.... Hij doet de vondst af als "Christelijk maakwerk" omdat het tevens niet gebruikelijk was dat de naam van een broer voorkwam op een ossarium. Maar, uit de Bijbel weten we dat Jacobus vaak zo werd aangeduid.

We noemen dit voorbeeld in het bijzonder omdat diverse deskundigen, waaronder Geological Survey of Israel en the Royal Ontario Museum, in Toronto onafhankelijk van elkaar onderzoek hebben gedaan en de conclusie was duidelijk: de inscripties zijn in de stijl van- en gedateerd op de eerste eeuw na Christus. Wat toont de vondst aan? Het is (wederom) een historisch bewijs voor het bestaan van Jezus, maar ook voor het bestaan van Jozef en Jacobus.

Conclusie

Concluderend kun je stellen dat zowel voor- als tegenstanders van de Christelijke religie uit Zijn (Jezus) tijd én onze tijd erkennen dat Jezus geleefd heeft. Ook worden de wonderlijke kanten van zijn leven bevestigd, zowel de vele wonderen als zijn dood en zijn opstanding. Het is mogelijk te ontkennen dat Jezus heeft bestaan, maar dan kun je net zo goed ontkennen dat Alexander de Grote, Napoleon en vele andere "historische figuren" hebben bestaan.